

ЦВЕТА ПОРЯЗОВА ТОНИ

chitanka.info

Виждах Тони всяка сутрин към 7,30 ч. — минаваше забързано по улицата, бутайки ходовата част на детска количка, върху която бе привързано нещо като метална щайга. По-късно щеше да мине обратно по улицата, за да остави някъде събраното от контейнерите и да тръгне пак — този път в обратна посока. Носеше развлечени панталони, напъхани в чорапите и възголемичко яке, явно подарено от някого. Приличаше на повечето младежи от ромската махала, които в последните години са доста елегантни, само по прическата — остригана глава и само горе на темето имаше кичур, който се спускаше почти до яката. Винаги беше сам, за разлика от другите деца и млади хора, които се движеха на групички, говореха на висок глас и ръкомахаха или припяваха някоя мелодична песен.

Една сутрин се наложи да изнеса тежък кашон с отпадъци и като видях Тони го помолих да ми помогне. Той мълчаливо кимна, подхвана кашона и преди да го сложи в контейнера го отвори — да види има ли нещо полезно за него.

Когато решихме да направим пролетно почистване и да подредим тавана на къщата, се сетих за Тони. На другата сутрин го изчаках на портата и го попитах иска ли да ми помогне. Кимна и докато си мислех дали пък не може да говори, внезапно чух плътния му глас: „Сега или после?“ Реших, че е по-добре за него да направи първо своята обиколка и да напълни количката, затова му поръчах да мине следобед.

Дойде около обяд и преди да се захванем с почистването му сложих на масата чиния пиле с картофи и салата. Хранеше се като гладен човек — бързо, с големи хапки хляб. После изпи чаша вода и стана, готов да започне работа. „Подрани“ — заговорих го аз. „Имам часовник, ама не познавам числата. И да чета и пиша не мога“.

Вгледах се в момчето. Защо не е ходило на училище? Изглеждаше на 15–16 години, но беше дребен, по лицето му нямаше все още наченки на брада, а миглите му бяха като на момиче — дълги и извити. Имаше черни, огромни очи и матова кожа. Разчистихме непотребните вещи. Докато бяхме на тавана забелязах нещо, което ме озадачи. Тони взе една стара чанта, бръкна в нея, извади едно полуизхабено червило и попита може ли да го вземе. „Ти приятелка имаш ли?“ — попитах го, усмихвайки се доброжелателно. „Нямам никакви приятели — червилото си е за мен“ — беше отговорът.

Срещнал въпросителния ми поглед, Тони се сконфузи и замълча. После, докато почивахме на чаша кока — кола, започна да споделя в началото някак забързано, а после по-бавно дълго стаявано признание. Явно имаше нужда да сподели усетил, че не му мисля нищо лошо.

„Ти не разбра, ама аз така искам — никой да не разбира. Аз не съм момче, а момиче. Дойдох да живея при леля, защото в София ме изнасилиха и сега си имам момиченце. Ама бях малка и ми го взеха социалните, че не мога да го гледам. Сега е в един дом. Аз като събера парички отивам при него, купувам му играчки. Ще си го взема като порасне. Не знам на колко години е, ама ходи. Аз и моите години не ги знам колко са. А се обличам като момче и се крия да не разберат, че съм момиче, защото ме е страх пак да не се случи същото, като преди. Ама ти нали няма да кажеш на никого?“

Потресена, дълго мълчах. Обещах най-тържествено, че няма да казвам на никого. Попитах Тони колко трябва да ѝ платя за помощта, но тя притеснено обясни: „Аз парите не ги познавам, като отида в магазин давам колко имам и ми връщат или ми казват, че не стигат и аз купувам по-малко. Ние сме много деца и никой не е ходил на училище. Научиха ме само да се подписвам, че иначе не мога да получавам пари от социалните“.

Дадох ѝ пари, подарих ѝ едно ново яке от внучките, които дори не бяха го обличали, но през следващите дни така и не я видях с него. Един ден ми каза, че момчетата от махалата веднага ѝ го взели и го продали, а тя нямало какво да направи.

Дълго време не минаваше по нашата улица. Срещнах Тони след време. Изглеждаше доста отслабнала и тъжна. Попитах я, а тя въздъхна с болка: „Како, дали са детето ми за осиновяване и вече го няма в дома. Била съм подписала, че се отказвам от него, ама като не разбирам? Не знам какво ще правя. Ти какво ще кажеш? Дали да взема да се ожения и да си родя друго дете? Много го обичах, како, ама ми го взеха... А аз му бях занесла много хубаво мече — казаха, че било за много пари. Дадох го на другите дечица, нали си нямат майка...“

Гледах Тони и не знаех какъв съвет да ѝ дам. Беше избрала лесния път — да се омъжи и да си роди дете. После второ, трето...

„А не искаш ли да се научиш да четеш и пишеш? — рекох. — Тогава може и да си намериш работа. Защо да бързаш да се омъжваш?“

„Аз не бързам, ама другите момичета вече имат и мъж, и деца. Аз като остарея кой ще ме вземе? Защо ми е да чета и пиша, моята работа си ми харесва. Е, вчера си намерих на сметището чисто нови маратонки“ — вдигна крак да ми ги покаже.

В това време чух скимтене от количката. Видях малко кученце, свито в парцаливо чердже. Явно беше гладно. „Сега то ми е детето — каза Тони. — Ще го гледам, ама няма с какво да го храня. Но ако го оставя ще вземат да го удавят или утрепят“.

И Тони отмина, понесла в себе си една неразрешима дилема. Беше пак с развлечените панталони, напъхани в чорапите и в старото възголямо за ръста й яке. Само косата й беше пораснала, но не толкова, че някой да се усъмни дали е момче или момиче. Социален феномен, ще каже някой. А в това време по телевизията течеше спор между няколко събеседници. Единият специалист тъкмо обясняваше: От дебата около ратифицирането на Истанбулската конвенция изплува терминът джендър, преведен на български като „социален пол“. Според Конвенцията на Съвета на Европа терминът означава „социално изградени роли, поведения, дейности и характеристики, които определено общество смята за подходящи за жените и за мъжете“.

Изключих телевизора. В края на улицата мернах Тони, която буташе количката с кученцето в нея към следващия контейнер...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.